

II. Rahatoimikamari.

Rahatoimikamarin puheenjohtajana toimi kertomusvuonna kaupunginjohtaja, ent. senaattori A. Castrén sekä hänen ollessaan estyneenä jompikumpi avustavista kaupunginjohtajista, insinööri J. W. Andersin tai johtaja V. A. Hupli. Kaupunginvaltuuston valitsemina kamarin jäseninä olivat filosofianmaisteri G. Estlander, insinööri E. von Frenckell, taloudenhoitaja A. Halme, vanhempi oikeusneuvosmies G. Leopold, pankkiylitarkastaja J. A. Levonius ja seppä A. Virta. Rahatoimikamarin jaostoon kuuluivat kaupunginjohtaja sekä kaksi kamarin jäsentä, jotka valittiin neljäksi kuukaudeksi kerrallaan¹⁾. Myöskin kansanpuistojen jaostoon kuuluivat kaupunginjohtaja ja kaksi jäsentä¹⁾.

Kanslianjohtajana toimi avustava kaupunginjohtaja Andersin. Sihteerinvirkoja hoitivat varatuomari A. Blomberg, ent. kaupunginarkkitehti K. Hård af Segerstad sekä filosofianmaisteri A. Danielson, ja ylimääräisenä sihteerinä toimi varatuomari U. Dahl²⁾. Notaarina oli filosofianmaisteri G. Brotherus, avustavana notaarina hovioikeudenauskultantti T. Nordberg ja kirjaajana neiti I. Heikel. V. t. asiamiehenä oli kanslianeuvos H. J. Boström²⁾ ja asiamiesosaston notaarina varatuomari T. Törnblom. Kaupungin painatustöiden valvojana toimi ent. kirjapainonjohtaja T. J. Artman.

Rahatoimikamarilla oli vuoden varrella 108, kamarin jaostolla ja kansanpuistojen jaostolla 65 kokousta. Kamarin pöytäkirjain pykäläluku oli 7,468 ja lähetettyjen kirjeiden luku 1,636.

Rahatoimikamarin vuoden varrella käsittelemistä asioista mainitaan tässä seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. *Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat asiat.*

Leppäsuon alueen pakkolunastaminen. Sen jälkeen kun Leppäsuon alueen pakkolunastaminen oli suoritettu loppuun³⁾ ja Turun hovioikeus oli ratkaissut 5,166,200 markan suuruisen korvausmäärän alentamisesta vireille pannun kaupungin ja M. G. Stenius osakeyhtiön välisen oikeusjutun⁴⁾ kaupungille epäedulliseen suuntaan, rahatoimikamari päätti⁵⁾ valtuuttaa lakitieteenkandi-

¹⁾ Ks. tätä kert. os. II C. — ²⁾ S:n v:n 1929 kert. s. 264. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 7 p. tamik. 56 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 10 ja 153. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 11 p. maalisk. 606 §.

daatti G. Norrménin korkeimmassa oikeudessa hakemaan muutosta hovi-oikeuden tuomioon.

Talin kartanon kauppahinta. Anomuksesta rahatoimikamari päätti¹⁾, että Talin kartanon ostamista varten kirjoitettaisiin 5:n 2,000,000 markan velkakirjan sijasta 25 400,000 markan velkakirjaa, jotka oli lunastettava asteittain 5 vuoden kuluessa, 5 velkakirjaa vuosittain.

Asiamies ilmoitti²⁾ että Talin kartanon kauppakirja oli allekirjoitettu toukokuun 24 p:nä ja että myyjille oli maksettu käteisellä 3,000,000 markkaa, koska he olivat suorittaneet kaikki kiinnitykset korkoineen.

Kauppahinnan suorituksen lykkääminen. Kiinteistöosakeyhtiö Kaisaniemenkatu 4 oli anonut ostamansa Kaisaniemenkadun tontin n:o 4 kauppasumman maksamisen lykkäämistä, ja rahatoimikamari päätti³⁾ myöntää hakijayhtiölle maksunlykkäystä 700,000 markan osalta huhtikuun 1 p:ään ja 300,000 markan osalta lokakuun 1 p:ään ehdoin, että maksamattomalle määrälle suoritettiin korkoa 9 % alkuperäisestä eräntymispäivästä, v:n 1929 heinäkuun 12 p:stä, lukien.

Herroille V. L. Mattilalle ja E. J. Niemelle myönnettiin⁴⁾ heidän ostamansa⁵⁾, korttelissa n:o 346 olevan Pengerkadun tontin n:o 22 kauppahinnan lyhennyserien ja koron maksamisen lykkäystä 1 vuosi sekä rakennusajan pidennystä samoin 1 vuosi, kaikki v:n 1929 syyskuusta lukien.

Mydyt tontit. Rahatoimikamari möi kertomusvuonna seuraavat tontit:

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huuto-kauppahinta, Smk.
463	Pohj. Hesperiank.	9	Rakennusmestari O. Honkasalo ⁶⁾	800.400	486,400 —
463	Töölöntorinkatu	5	Osakeyhtiö V. A. P. ⁷⁾	714.000	507,800 —

Tonttien luovuttaminen. Erinäisten rahatoimikamarin aikaisemmin myymien tonttien siirryttyä oston johdosta uusille omistajille, ennenkuin tontin hinta oli kokonaan maksettu, rahatoimikamari päätti myöntyä seuraavassa mainittujen yhtiöiden esityksiin, että henkilökohtainen vastuu kaupungille annetuista seuraavien tonttien maksamatonta kauppahintaa koskevista velkasitoumuksista siirrettäisiin hakijoille: korttelissa n:o 326 olevan Kaarlenkadun tontin n:o 10 Asunto-osakeyhtiö Kaarlontalolle⁸⁾; korttelissa n:o 337 olevan Agricolankujan tontin n:o 9 Asunto-osakeyhtiö Malmivuorelle⁹⁾; korttelissa n:o 522 olevan Turuntien tontin n:o 29 Bostadsaktiebolaget Leo asunto-osakeyhtiölle¹⁰⁾; korttelissa n:o 341 sijaitsevan Torkkelinkadun tontin n:o 9 Asunto-osakeyhtiö Torkkelinkatu 9:lle¹¹⁾; korttelissa n:o 321 sijaitsevan Alppikadun tontin n:o 15 Asunto-osakeyhtiö Alppitalolle¹²⁾; sekä korttelissa n:o 338 b olevan Helsinginkadun tontin n:o 8 Asunto-osakeyhtiö Helsinginkaduntalolle¹³⁾.

¹⁾ Rkmin pöytäk. 10 p. toukok. 1,000 §. — ²⁾ S:n 27 p. toukok. 1,180 §; ks. tätä kert. s. 9. — ³⁾ Rkmin pöytäk. 8 p. maalisk. 559 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. tammik. 113 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 156. — ⁶⁾ Rkmin pöytäk. 30 p. jouluk. 2,664 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. lokak. 2,017 §. — ⁸⁾ Rkmin jstn pöytäk. 22 p. tammik. 3,176 §; ks. v:n 1928 kert. s. 156. — ⁹⁾ Rkmin pöytäk. 25 p. helmik. 496 §; ks. v:n 1927 kert. 143. — ¹⁰⁾ Rkmin jstn pöytäk. 15 p. lokak. 6,665 §; ks. v:n 1909 kert. s. 151. — ¹¹⁾ Rkmin pöytäk. 18 p. marrask. 2,241 §; ks. v:n 1925 kert. s. 154. — ¹²⁾ Rkmin pöytäk. 2 p. jouluk. 2,355 §; ks. v:n 1927 kert. s. 143. — ¹³⁾ Rkmin pöytäk. 9 p. jouluk. 2,416 §; ks. v:n 1927 kert. s. 143.

Tonttien ostaminen pakkohuutokaupalla. Toimitetussa pakkohuutokaupassa kaupunki oli ostanut ¹⁾ korttelissa n:o 340 sijaitsevan rakentamattoman Hämeentien tontin n:o 37 2,046 markan huutokauppahinnasta. Raastuvanoikeus kieltäytyi kuitenkin antamasta lainhuudatusta tontille sillä perusteella, että rahatoimikamarilla ei ollut oikeutta kiinteistöjen ostamiseen ilman kaupunginvaltuuston lupaa, mistä syystä kamari päätti ²⁾ anoa kaupunginvaltuustolta mainitun tonttikaupan hyväksymistä.

Korttelissa n:o 373 oleva Porvoonkadun tontti n:o 14 myytiin pakkohuutokaupalla, mutta kaupunki, jolla oli tältä talolta 3 yhteensä 250,000 markan määräistä velkakirjaa rakennusoikeuden lisäämisestä, ei kuitenkaan ostanut tonttia, koska sitä rasitti yhteensä 6,403,232: 60 markkaa aikaisempia kiinnityksiä. Kaupungin kiinnitykset erääntyivät siten maksettaviksi ja raastuvanoikeus kuoletti ne sittemmin. Sen johdosta rahatoimikamari päätti ³⁾ antaa asiamiehen tehtäväksi tutkia, oliko kaupungilla oikeutta vaatia uudelta omistajalta lisätyn rakennusoikeuden korvausta. Lisättyä rakennusoikeutta vastedes myönnettäessä oli korvaus joko suoritettava käteisellä tai sitten vaadittava vakuus sen maksamisesta.

Varatut tontit. Kaupungin teknillisten laitosten hallituksen esityksestä rahatoimikamari päätti ⁴⁾ varata korttelissa n:o 479 b olevan sähkölaitoksen Töölön aseman viereisen Runeberginkadun tontin n:o 50 joko kokonaan tai osaksi sähkölaitoksen vastaisiin tarpeisiin.

Tonttiluettelot. Puhtaanapitolaitos oli anonut, että rahatoimikamari laadittaisi luettelon, josta ilmenisi, miten kaupungin vuokraajain puhtaanapitovelvollisuus oli järjestetty vuokrasopimuksissa, sekä että vuoden varrella puhtaanapitolaitokselle lähetettävät tiedot myydyistä tonteista vastedes käsittäisivät myöskin vuokralle annetut tontit ja sen ajankohdan, jolloin laitoksen puhtaanapitovelvollisuus lakkasi tai alkoi uudelleen vuokrasopimuksen luovuttamisen tai peruuttamisen nojalla. Rahatoimikamari antoi asiamiehelleen tehtäväksi ⁵⁾ antaa puhtaanapitolaitokselle sen haluamat tiedot sekä vastedes ilmoittaa tonttien vuokralleannosta sekä vuokraoikeuden luovuttamisesta ja peruuttamisesta.

Laaditun v. 1930 myytäväksi tarjolla olevien tonttien luettelon rahatoimikamari hyväksyi ⁶⁾ poistettuaan siitä korttelissa n:o 463 olevat Töölöntorin kadun tontin n:o 7 ja Töölönkadun tontin n:o 30.

Rahatoimikamari hyväksyi ⁷⁾ v. 1931 myytäväksi tarjolla olevien tonttien luettelon.

Sittemmin kamari päätti ⁸⁾, että viimeksimainittu luettelo heti painettaisiin siitä huolimatta, ettei kaupunginvaltuusto vielä ollut tehnyt päätöstä kamarin ostajille ehdottamista helpotuksista, joista heille myöhemmin erikseen ilmoitettaisiin.

Kauppaneuvos A. Nymanin anottua saada ostaa korttelissa n:o 154 olevien Lapinlahdenkadun tontin n:o 4 ja Malminkadun tontin n:o 9 ne osat, joita ei tarvittu Länsisatamaan ⁹⁾ johtavaa kulkuväylää varten, rahatoimikamari päätti ¹⁰⁾ merkitä kyseiset tontit v. 1931 myytäväksi tarjolla olevien tonttien luettelon.

Tontin lunastaminen ilman huutokauppaa. Oikeutettuaan ¹¹⁾ v. 1929 leskirouva A. Kosken perilliset ilman edelläkävää huutokauppaa lunastamaan

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 16 p. syysk. 1,742 §. — ²⁾ S:n 14 p. marrask. 2,203 §. — ³⁾ S:n 30 p. syysk. 1,828 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. lokak. 1,865 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. marrask. 2,196 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. tammik. 155 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,406 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. jouluk. 2,519 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 16. — ¹⁰⁾ Rkmrin pöytäk. 16 p. jouluk. 2,540 §. — ¹¹⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 154.

XIV kaupunginosan korttelissa n:o 479 b olevan Runeberginkadun tontin n:o 50, joka vastasi entistä vuokra-alueetta Kivelä litt. n., rahatoimikamari vahvisti¹⁾ mainitun tontin lunastushinnan 1,890,000 markaksi.

Verkkosaaren sahalaitosalueen lunastaminen. Professori E. A. Piponiusta oli kehoitettava²⁾ antamaan lausunto Verkkosaaren sahalaitosalueen pakkolunastamisen edellytyksistä.

Maan pakkolunastaminen Imatran voimalaitoksen tarpeisiin. Uudenmaan läänin lääninhallituksen huhtikuun 15 p:nä vahvistettua Imatran voimalaitoksen tarpeisiin pakkolunastusteilse luovutettujen alueiden kaupungille tulevan korvauksen 129,355 markaksi 6 %:n koroin v:n 1925 lokakuun 1 p:stä maksupäivään rahatoimikamari antoi asiamiehensä tehtäväksi³⁾ koettaa oikeudenkäynnin kautta saada tämän määrän korotetuksi.

Koska maan pakkolunastaminen Imatran voimalaitoksen tarpeisiin oli supistanut kaupungille kuuluvaa Tuomarinkylässä olevien Kaarelan ja Gamlaksen tilojen käyttöoikeutta, asiamies oli vaatinut tästä kaupungille korvausta 1,830,150 markkaa, minkä toimenpiteen kamari hyväksyi⁴⁾.

Erinäisten alueiden pakkolunastaminen. Kaupungingeodeetti W. O. Lille teki selkoa kaupungin pakkolunastamien Bjällbon huvila-alueen sekä Hylkysaari ja Katajaluoto nimisten saarien rajain paaluttamisesta. Rahatoimikamari päätti⁵⁾ tyytyä toimitukseen.

Tilusvaihto. Rahatoimikamarille ilmoitettiin⁶⁾, että eduskunta joulukuun 20 p:nä 1929 oli hylännyt hallituksen esityksen, joka koski kaupungin huhtikuun 17 p:nä 1929 ehdottamaa ja valtioneuvoston puolestaan seuraavan heinäkuun 31 p:nä hyväksymää ent. Turun kasarmien alueen ja Kampin kasarmi-alueen⁷⁾ erinäisiä osia koskevaa kaupungin ja valtion välistä tilusvaihtoa.

Alue seerumilaitosta varten. Lääkintöhallitus oli tiedustellut rahatoimikamarilta, suostuisiko kaupunki luovuttamaan Castréninkadun ja Toisen linjan kulmassa sijaitsevalle valtion alueelle rakennettavaa tulevaa valtion seerumija eläinlääkärilaboratoriota varten mainitun paikan rajalla olevan alueen vaihtamalla sen johonkin muuhun valtion alueeseen, esim. osaan Sörnäisten keskusvankilan aluetta. Rahatoimikamari suhtautui⁸⁾ kuitenkin mainittuun asiaan kielteisesti.

Toimitettu rajankäynti. Kaupungingeodeetti W. O. Lille ilmoitti, että rajankäyntiä toimitettaessa oli erotettu ne pinta-alaltaan yhteensä 1,609 m²:n suuruiset Malmin aseman lähistöllä olevat maa-alueet, jotka rautatiehallitus oli halunnut pakkolunastaa laajentaakseen sikäläistä asema-alueita; kyseiset alueet olivat sisältyneet Herttoniemen osoon. Sen johdosta kamari antoi asiamiehelleen tehtäväksi⁹⁾ koettaa saada lainhuudatuksen Wanda puistokylä osakeyhtiöltä ostetuille alueille sekä Hertonäs aktiebolag nimisen yhtiön aikaisemmin omistamille n. s. sunnuntaipalstoille.

Kaupungingeodeetti W. O. Lille antoi selonteon valtion omistaman Espoon pitäjässä olevan Mäkkylän kruununvirkatalon ja Helsingin pitäjän Talin kylässä olevan kaupungin omistaman Reimarsin tilan RN:o 3² toimitetusta rajankäynnistä, jolloin rajat kahdessa paikassa oli suoristettu siten, että kaupunki toisaalla menetti 400 m² maata ja toisaalla sai 252 m²:n suuruisen maakappaleen lisää. Koska sen maakappaleen laatu, jonka kaupunki menetti,

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 8 p. maalisk. 577 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,467 §. — ³⁾ S:n 26 p. huhtik. 903 §; vrt. v:n 1929 kert. s. 154. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 27 p. toukok. 1,179 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. maalisk. 676 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. maalisk. 554 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 14. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 11 p. maalisk. 601 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. toukok. 1,065 §.

kaupungingeodeetin lausunnon mukaan oli huonompi kuin sen, jonka se sai, joten siis kummatkin alueet olivat suunnilleen samanarvoiset, rahatoimikamari päätti¹⁾ tyytyä toimitukseen.

Viikin latokartanon alueiden jakotoimitus. Kaupungingeodeetti W. O. Lille ilmoitti, että Viikin tilalla oli toimitettu kaupungin ja valtion välisen tilusvaihtosopimuksen mukainen jako. Rahatoimikamari päätti²⁾ tyytyä toimitukseen ja antoi rahatoimikonttorille tehtäväksi lopputilityksessä vähentää kaupungin mittausmiehille suoritetun määrän, 2,732:20 markkaa, sekä merkitä tileihin kaupungin osuuden toimitusmiesten palkkiosta, 4,442:94 markkaa.

Vesialueiden jako. Rahatoimikamari päätti³⁾ antaa asiamiesosastolle tehtäväksi valvoa kaupungin etua Puodinkylän vesialueiden jaossa.

Rahatoimikamari antoi asiamiehelleen tehtäväksi⁴⁾ kehottaa Uudenmaan läänin maanmittausinsinööriä H. Wikbergiä jakamaan Tuurholman tilan vesialueet samalla kuin Degerön tilan vesialueiden jako toimitettiin.

2. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta sekä tilapäistä käyttöoikeutta koskevat asiat.

Viikin latokartanon vuokralleanto. Rahatoimikamari päätti⁵⁾ edelleen antaa vuokralle Viikin latokartanon yhdeksi vuodeksi maaliskuun 15 p:stä lukien entisiin ehdoin.

Vuokraoikeuden ostaminen pakkohuutokaupalla. Suojatakseen kaupungin 30,000 markan suuruista kiinnitystä asiamies oli pakkohuutokaupassa ostanut kaupungin laskuun Kumpulän⁶⁾ korttelissa n:o 937 sijaitsevan tontin n:o 33 hallintaoikeuden ynnä sillä olevat rakennukset 98,765 markasta, minkä kamari hyväksyi⁷⁾; huutokauppakulujen peittämiseen kamari osoitti 1,410:50 markkaa pääloukkaan Kiinteä omaisuus merkityistä käyttövaroistaan.

Pakkohuutokaupassa, joka koski Kumpulassa sijaitsevan Limingantien tontin n:o 24 vuokraoikeutta ja sillä olevia rakennuksia, asiamies osti sen tonttiin kiinnitetyn yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämisrahastosta myönnetyn 33,905:25 markan lainan turvaamiseksi yhteensä 88,555:75 markasta. Rahatoimikamari päätti⁸⁾ hyväksyä oston ja osoitti 3,125:50 markkaa huutokauppakulujen maksamiseen ja 9,125 markkaa Työväen säästöpankin 40,000 markan kiinnityslainan korkojen maksamiseen, koska mainittu laina sai jäädä rasittamaan kiinteistöä.

Toimitetussa pakkohuutokaupassa kaupunki osti⁹⁾ korttelissa n:o 693 olevan Elimäenkadun tontin n:o 22 sillä olevine palaneine talonraunioineen yhteensä 19,465 markasta.

Lisäysten tekeminen asuntotontteja luovutettaessa käytettäviin vuokrasopimuskaavakkeihin. Rahatoimikamari päätti¹⁰⁾, että uusiin ja vastedes uudistettavaan vuokrasopimukseen oli otettava seuraavat lisämääräykset:

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 14 p. lokak. 1,908 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 2,122 §. — ³⁾ S:n 22 p. maalisk. 674 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. toukok. 1,064 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. tammik. 232 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 159. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 27 p. toukok. 1,177 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. jouluk. 2,523 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. syysk. 1,825 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. helmik. 391 §.